

Z A P I S N I K
sa 37. sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i
prostorno planiranje, održane 18. decembra 2014. godine

Sjednica je počela u 10.30 časova.

Predsjedavao je Predrag Sekuli, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: dr Filip Vuković, Branko Čavotar, Miroljub Orlandić, dr Strahinja Bulajić, dr Ljiljana Čuračković, prof. dr Jelisava Kalezić, Goran Tuponja, Almer Kalačić i Mefkija Murić.

Sjednici nisu prisustvovali članovi Odbora: Slobodan Krušić Radović, Veljko Vasiljević i Obrad Gojković.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali: Daliborka Pejović, državna sekretarka u Ministarstvu održivog razvoja i turizma; mr Ivana Vojinović, pomoćnica ministra održivog razvoja i turizma; Nada Malić i Mladenka Vujošević, Institut za javno zdravlje; Danijela Čuković, Centar za ekotoksikološka ispitivanja; Ervin Spahić i Lidija Čepanović, Agencija za zaštitu životne sredine; Branko Micev, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju.

Sjednici je u svojstvu predlagača akta prisustvovao poslanik prof. dr Branko Radulović.

Sjednici su saglasno članu 55 stav 2 Poslovnika Skupštine prisustvovali poslanici Danko Čaran i Vladislav Bojović.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovlažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđeno sljedeće:

DNEVNI RED

1. Predlog rezolucije o životnoj sredini, koji je podnio poslanik prof. dr Branko Radulović i
2. Aktuelno stanje životne sredine u Pljevljima.

Prva tačka - Predlog rezolucije o životnoj sredini, koju je podnio poslanik prof.dr Branko Radulović

U uvodnom obraćanju Odboru, poslanik prof. dr Branko Radulović obrazložio je Predlog rezolucije o životnoj sredini. Istakao je da je osnovni razlog za donošenje Rezolucije o životnoj sredini postojanje visokog stepena svijesti da smo, i kao država i kao pojedinci, obavezni da više pažnje i znanja usmjerimo na unaprjeđenje i očuvanje životne sredine. Politika životne sredine i brojna strateška dokumenta, kojima se trasira razvojni put, a od direktnog su uticaja na životnu sredinu i održivi razvoj Crne Gore, nisu u svim elementima sveobuhvatni i konkretni, nisu međusobno usklađeni i sadrže visok stepen neizvjesnosti ostvarivanja. Zbog toga se Predlogom rezolucije utvrđuje neophodnost da se u narednom periodu strateška dokumenta, sa akcionim planovima, inoviraju. Neophodno je zasnovati ih na principima održivog razvoja i usaglasiti ih međusobno i sa relevantnim dokumentima Evropske unije.

Iznose i mišljenje o Predlogu rezolucije državna sekretarka u Ministarstvu održivog razvoja i turizma Daliborka Pejović je na elno podržala njeno usvajanje i saopćila da ju je neophodno korigovati u dijelu koji se odnosi na konkretne predloge za subjekte zaštite životne sredine, državne organe, jedinice lokalne samouprave, nevladine organizacije, civilni sektor i

dr. Smatra da su u Crnoj Gori već stvoreni zakonski i administrativni mehanizmi za mjere zaštite životne sredine i unaprjeđenje prirodnih potencijala. Redovno se, o stanju životne sredine, izvještavaju i svi međunarodni subjekti.

Na predlog predsjednika Odbora, podnosilac Predloga rezolucije prof. dr Branko Radulović saglasio se da se, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, tekst Predloga rezolucije izmijeni.

Predsjednik Odbora Predrag Sekuli je konstatovao da će se Predlog rezolucije koja se razmatra povući, a da će se o novom Predlogu rezolucije Odbor izjasniti naknadno.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određeno je poslanik Predrag Sekuli.

Druga tačka - Aktuelno stanje životne sredine u Pljevljima.

Predsjednik Odbora Predrag Sekuli informisao je članove Odbora da je od Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za zaštitu životne sredine zatražio Informaciju o izvršenim mjerenjima svih parametara životne sredine u Pljevljima koji su realno dostupni, a od Instituta za javno zdravlje, JP "Vodovod" Pljevlja i JZU Dom zdravlja Pljevlja Informaciju o kvalitetu vode za piće.

Predstavljaju i Informaciju o izvršenim mjerenjima parametara životne sredine u Pljevljima direktor Agencije za zaštitu životne sredine Ervin Spahić i pomoćnica ministra održivog razvoja i turizma Ivana Vojinović objasnili su da je, kada je u pitanju praćenje kvaliteta vazduha, uspostavljena Državna mreža za praćenje kvaliteta vazduha i da na teritoriji Crne Gore postoji sedam automatskih mjernih stanica, te da su podaci o izvršenim mjerenjima dostupni na internet stranici Agencije za životnu sredinu. Opština Pljevlja nalazi se u sjevernoj zoni kvaliteta vazduha, odnosno u zoni u kojoj je unaprjeđenje kvaliteta vazduha neophodno. Saopšteno je da prema podacima o prekoračenjima srednjih dnevnih dozvoljenih koncentracija zagađujućih materija trenutno stanje nije gore u odnosu na prethodne godine. Najveći uticaj tokom zimskih mjeseci na kvalitet vazduha imaju individualna ložišta u kombinaciji sa meteorološko-kim parametrima uz kumulativno dejstvo konstantnih emisija iz industrije i saobraćaja. Trenutno stanje zavisi od pojave temperaturnih inverzija uz visok atmosferski pritisak i stabilnu atmosferu, što dovodi do koncentrisanja zagađujućih materija u prizemnim slojevima atmosfere. Naglašeno je da Termoelektrana "Pljevlja" nije glavni uzročnik aerozagađenja, što potvrđuju rezultati mjerenja koja su izvršena u periodu kada, zbog pripreme za zimsku sezonu, nije radila. Uz mjere za smanjenje zagađenja koje potiče iz saobraćaja, ključna mjera koja bi doprinijela unaprjeđenju kvaliteta vazduha je toplifikacija opštine Pljevlja, što je i predviđeno Nacionalnom strategijom upravljanja kvalitetom vazduha za period 2013-2016. godina. Kada je riječ o praćenju kvaliteta vode, istaknuto je da ispitivanje uzoraka vode za piće iz vodovodnog sistema opštine Pljevlja vrši Zavod za javno zdravlje Uffice, sa kojim JP "Vodovod" Pljevlja ima potpisan ugovor.

Poslanik Vladislav Bojović je zahvalio Odboru na pravovremenom reagovanju i održavanju sjednice radi razmatranja aktuelnog stanja životne sredine u Pljevljima. Komentarišući i iznijete informacije, saopšteno je da je, pričinjenici da je vazduh zagađen preko 270 dana u godini, jasno da individualna ložišta i kotlarnice nijesu ključni i glavni zagađivači vazduha u Pljevljima. Smatra da su glavni zagađivači vazduha rudnik uglja i termoelektrana, a ne samo individualna ložišta koja se koriste samo u zimskim mjesecima. Izrazio je bojazan da će i inicijativa koju je podnio na sjednici Skupštine Crne Gore doživjeti sudbinu ranijih sličnih inicijativa i istakao da ovaj problem nije politizovan, kako se predstavlja, već da se radi o brizi za

zdravlje građana Pljevalja, te da je inicijativa podnijeta tek pošto je izostala bilo kakva reakcija nadležnih organa.

Daliborka Pejović saopćila je da su na sajtu Agencije za životnu sredinu dostupni svi podaci koji se odnose na sve segmente životne sredine. Istakla je da u termoelektrani u Pljevljima postoji interni monitoring stanja zagađenosti vazduha. Govoreći o deponiji Maljevac, kazala je da su Ministarstvo održivog razvoja i turizma i ekspertska grupa Svjetske banke aktivno uključeni u projekat sanacije te deponije i da će za njegovu realizaciju biti utrošeno između 10 i 15 mil. EUR-a. Smatra da je neophodno nedvosmisleno utvrditi nadležnosti i odgovornosti u oblasti zaštite životne sredine, uopće. U tom kontekstu navela je da Zakon o životnoj sredini veoma precizno uređuje obaveze u slučaju prekoračenja bilo kojeg parametra, koje mogu dovesti do lošeg stanja životne sredine. Tako, lokalna samouprava ima ovlaštenja, prema članom 26 Zakona o životnoj sredini, da proglasi stanje ugroženosti životne sredine u slučaju procjene da mogu nastupiti posljedice koje predstavljaju opasnost po ljudsko zdravlje i životnu sredinu. Upitala je zbog čega se ne koriste mehanizmi koji godinama postoje u Zakonu. Navela je da su problematični na prostorno planska dokumenta, nedefinisani kapaciteti i imovinsko-pravni odnosi osnovna prepreka pristupu fondovima Evropske unije uz koju pomoći bi se riješili sistemi komunalnih instalacija na teritoriji Pljevalja.

Poslanik Vladislav Bojović smatra da lokalna samouprava nije mogla samostalno da sanira posljedice dramatičnog stanja životne sredine u Pljevljima. Predložio je Odboru da uputi Skupštini na usvajanje zaključaka kojima se, između ostalog, uvodi vanredno stanje u opštini Pljevlja i zahtijeva od Vlade da, u cilju zaštite zdravlja građana Pljevalja, sprovede konkretne mjere i aktivnosti u periodu vanrednog stanja, kao i da izmjeni tekstu i kapitalni dio Predloga Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, na način da se predvide sredstva za rješavanje pitanja vodosnabdijevanja grada i po etak realizacije projekta toplifikacije, istu i da je taj projekat ključan za rješavanje problema u Pljevljima. Takođe, Vlada treba da obezbijedi snabdijevanje Pljevalja pitkom vodom i da građane Pljevalja privremeno oslobodi plaćanja električne energije, kako bi se smanjilo zagađenje izazvano sagorijevanjem uglja u domaćinstvima.

Poslanik Danko Mranić složio se da je izostala reakcija nadležnih organa i da Vlada mora promijeniti odnos prema opštini Pljevlja, jer njeni građani nijesu imali koristi od mnogobrojnih strateških dokumenata za koju su realizaciju potreba značajna finansijska sredstva.

Poslanik Filip Vuković je istakao da je za postojeći problem rješavanje uspostavljanje sistema toplifikacije, ali da takav projekat mora biti održiv i ekonomski opravdan.

Poslanik Miro Orlandić je primijetio da je riječ o dugogodišnjem problemu i da je za njegovo rješavanje neophodno sprovesti zajedničke mjere državnih i lokalnih organa, uvažavajući i njihove nadležnosti.

Poslanik dr Strahinja Bulajić je iznio mišljenje da je jedna od mjera za rješavanje postojećih problema kvalitetno sproveden projekat toplifikacije i da je izgradnja drugog bloka Termoelektrane nužna. Mišljenja je da Termoelektrana nije jedini zagađivač i ukazao da za otvoreni kop rudnika uglja nije kvantifikovan uticaj na životnu sredinu. Insistirao je da predlog zaključaka Odbora sadrži konkretnu preporuku lokalnoj samoupravi da shodno Zakonu o životnoj sredini razmotri proglašavanje stanja ugroženosti.

Lidija Mehanović je istakla da su nadležni državni organi uveliko napor da kvalitetno isprate stanje životne sredine u Pljevljima i da se radi o dugogodišnjem problemu s kojim se taj grad suočava. Govoreći o kvalitetu zemljišta podsjetila je da se vrše ekotoksikološka mjerenja kvaliteta na osam lokacija u Pljevljima. Dvije od tih lokacija ne ispunjavaju potrebne uslove u

pogledu kvaliteta, ali, kao što je već rečeno, Svjetska banka razvija sa nadležnim ministarstvom programe sanacije tih lokacija.

Branko Micev je objasnio na koji način hidrometeorološki uslovi determinišu stanje flivotne sredine. Iznio je mišljenje da na stanje flivotne sredine u Pljevljima, zbog konfiguracije terena, presudan uticaj ima termoelektrana, individualna ložišta i saobraćaj. Kao jedan dio rješenja vidi supstituciju individualnih ložišta centralizovanim sistemom grijanja.

Nakon rasprave, Odbor je jednoglasno odlučio da povodom aktuelnog stanja flivotne sredine predloži Skupštini da usvoji sljedeće

ZAKLJUČKE:

1. Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore da donese Plan zaštitne sa mjerama sanacije stanja flivotne sredine u opštini Pljevlja i izvršiti Skupštinu Crne Gore o realizaciji mjera smanjenja negativnog uticaja na flivotnu sredinu i analizi sprovedenog monitoring svih segmenata flivotne sredine.
2. Skupština Crne Gore poziva upravu za inspekcijske poslove da izvrši inspekcijski nadzor svih registrovanih zagađivača u opštini Pljevlja i, u cilju zaštite zdravlja građana i zaštite flivotne sredine, preduzme sve mjere u skladu sa zakonom.
3. Skupština Crne Gore preporučuje Ministarstvu zdravlja da u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, u cilju sprečavanja akcidentnog stanja, hitno pripremi preporuke za unaprjeđenje kvaliteta vode za piće u opštini Pljevlja.
4. Skupština Crne Gore preporučuje lokalnoj samoupravi opštine Pljevlja da razmotri mogućnost primjene člana 26 Zakona o flivotnoj sredini, kojim je propisano proglašavanje stanja ugroženosti.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Predrag Sekuli .

Sjednica je završena u 12.45 časova.

SEKRETAR ODBORA

Radana Damjanovi

PREDSJEDNIK ODBORA

Predrag Sekuli